

УДК 81'255.4=821.161.2:82-1=821.111(73)"19"

DOI 10.31651/2076-5770-2018-2-22-35

КИКОТЬ Валерій Михайлович,

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії та практики перекладу
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького, поет-перекладач,
член Національної спілки письменників України
e-mail: vkikot@yahoo.com
ORCID 0000-0001-6825-5454

ОПАНАСЕНКО Юлія Володимирівна,

викладач кафедри теорії та практики перекладу
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
e-mail: julia87.ck@gmail.com
ORCID 0000-0003-1470-3826

ІДІОСТИЛЬ АВТОРА В ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ

У статті йдеться про таку проблему сучасного перекладознавства як адекватне відтворення індивідуального стилю автора оригіналу художнього твору в перекладі.

Для визначення чинників, що впливають на якісне відтворення ідіостилу автора в перекладі, текст художнього твору розглядається, як такий, що несе в собі відбиток авторських уявлень, задумів, досвіду, ціннісних засад та орієнтирів, інших особистісних ознак, які є генетично, культурно та соціально детермінованими, що загалом характеризується поняттям ідіостилу, як системи змістових та формальних мовно-образних характеристик, властивих творам одного автора, котрий унікально втілює у своїй творчості власний спосіб мовно-естетичного вираження.

Автори статті акцентують увагу на творчих началах та функціональній спрямованості словесного відображення авторського бачення світу як найважливіших засадах дослідження ідіостилу, зважаючи на які перекладацькі стратегії під час відтворення індивідуального авторського стилю в художньому перекладі підпорядковуються меті адаптації до стилю перекладуваного твору, а задля досягнення стилістичного балансу двох текстів зберігається абсолютна стилістична рівноцінність першотвору й перекладу.

Стратегічна сутність художнього перекладу розглядається крізь призму перетворення образної структури літературного твору, а процес художнього перекладу – як перевтілення його образно-стилістичної структури засобами мови перекладу шляхом відтворення лінгвістичних та екстралінгвістичних контекстуальних взаємостосунків її образних складників.

Ключові слова: *ідіостиль, лінгвокультурна особистість, індивідуалізоване мовлення персонажа, стилістичні особливості, образно-стилістична структура, інтертекстуальні зв'язки, позалітературні зв'язки, адекватність перекладу, художній переклад.*

Постановка проблеми. Розвиток аналізу й оцінки перекладу художніх творів невпинно сягає подальших аспектів природи інтерпретації, відповідності, варіативності, теорії контекстів, характеру переструктуризації та реконструкції тексту, визначення знаків і кодів, а також методу й стилю автора оригіналу та перекладача й вочевидь потребує опрацювання нового інструментарію дослідження.

Настали часи, коли пильно вдивляючись в історію перекладу, його різновидів, підходів і методів (О. Є. Семенець, О. М. Панасєв, [1; 2], Р. П. Зорівчак [3; 4; 5; 6; 7], М. В. Стріха [8; 9; 10; 11], Т. В. Шмігер [12; 13; 14], Л. В. Коломієць [15; 16; 17] та ін.) і тяжіючи до антропоцентризму (О. І. Чередниченко [18], М. О. Новикова [19; 20; 21; 22; 23], В. Д. Радчук [24; 25, 26], О. В. Радчук [27], О. Дзера [28], М. Іваницька [29], В. Переяслов [30], А. Р. Василик [31], Г. М. Косів [32; 33], В. Савчин [34], О. В. Мазур [35], Н. М. Гриців [36; 37] та ін.) українське перекладознавство вже не обмежується встановленням абстрактних міжмовних відповідників поза персоналіями, а дедалі більше

зосереджується на своєрідності кожного перекладуваного автора, на його творчій і мовній особистості, на особливостях авторського творчого пошуку та художнього методу, на взаємодії в перекладі ідіостилів автора першотвору й перекладача, що зі свого боку спонукає і нові напрацювання, і певну переоцінку наявних методологічних надбань.

Сучасне перекладознавство ще не має цілісної теорії перекладу літературного твору, яка б усебічно обґрунтовувала специфіку художнього перекладу, зумовлену багатоплановою смисловою та, зокрема, формотворчою природою художньої словесної творчості. Науковці розглядають переклад художніх творів із різних боків, але вони однотайні щодо необхідності врахування всього спектру складників, які забезпечують як цілісність першотвору, так і його індивідуальну своєрідність. Водночас дослідники-перекладознавці визнають, що питання адекватного відтворення стильової специфіки художнього твору, рамки індивідуальної свободи перекладача, межі допустимих відхилень від тексту оригіналу та аргументація цих відхилень формують коло проблем, які нині потребують нагального розв'язання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання індивідуального авторського стилю в художній літературі розглядалися в працях В. В. Виноградова [38], Т. Г. Винокур [39], Т. А. Пономарьової [40], А. В. Чичеріна [41] та інших дослідників. Окремі аспекти відтворення авторського ідіостилу в художньому перекладі розглядалися у рамках доволі обмеженої кількості наукових опрацювань. Сюди можна віднести перекладознавчі розвідки, авторами яких є Н. П. Бідненко [42], М. П. Брандес [43], І. О. Кашкін [44], В. М. Кикоть [45–48], Л. В. Коломієць [16], В. В. Коптілов [49], Г. М. Косів [33], В. А. Кухаренко [50], М. О. Новикова [19, 20, 23], Ю. В. Опанасенко [51, 52], І. Є. Шаргай [53], Ю. О. Наняк [54].

Необхідність подальшого опрацювання чинників, що впливають на досягнення адекватності художнього перекладу, а також інструментарію, за допомогою якого можна здійснювати повний аналіз першотвору та його іншомовного відповідника зумовила **актуальність** обраної теми статті. Актуальність статті визначає і зростаюча увага перекладознавців до художнього твору, як до тексту, в якому представлена інформації різних типів, зокрема, образно-змістова та образно-підтекстова, а також її організаційна структура в межах твору та творчості окремого автора як перекладацькі доміанти та підходи і способи їх реконструкції в перекладі.

Мета статті – дослідження індивідуального стилю автора першотвору як його мовної особистості та індивідуалізованого мовлення його героїв через призму відтворення їх у перекладі. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**: узагальнення наявних досліджень у царині індивідуального стилю автора художнього твору, розкриття необхідності наукового підходу до перекладу, який можна назвати адекватним, та визначення чинників, що впливають на його здійснення.

Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній здійснено узагальнене дослідження чинників, що формують індивідуальний стиль автора першотвору, та проблеми відтворення його в перекладі, а також визначені фактори, що впливають на адекватність останнього. Багатогранна та складна природа ідіостилу автора художнього твору, різноманітність його мовних реалізацій та зовнішніх факторів, що впливають на його формування та переклад, а також поставлені завдання визначили необхідність застосування перекладознавчого **методу** як сукупності методів та прийомів аналізу.

Теоретичне значення праці становить її певний внесок у дослідження текстової та образної структури художнього твору в парадигмі перекладу, у науковий розвиток образно-стилістичної структури художнього твору, теорії перекладу, лінгвістики тексту, лінгвостилістики, теорії інтерпретації тексту.

Практична цінність статті полягає в тому, що результати проведеного в ній дослідження можна використати в перекладацькій практиці, під час усіх видів аналізу художнього твору та його перекладу, а також під час підготовки перекладачів та критиків художнього перекладу, мовознавців і літературознавців. Матеріали статті можна застосовувати в спецкурсах із теорії перекладу, загального перекладознавства, зіставної стилістики.

Виклад основного матеріалу. Що більший і талановитіший автор художнього твору, то більше своєрідних ознак несе в собі його індивідуальний стиль.

У художньому перекладі, як зазначав В. В. Коптілов, багато важить уміння перекладача відчувати й відтворити загальний стилістичний колорит оригіналу, знайти слово, яке було б доречним у фразі саме цього письменника [49, с. 43].

Інший не менш відомий перекладач і перекладознавець І. О. Кашкін так писав про стиль оригіналу та його відтворення в перекладі: «... перекладач має тонко відчувати саме цей обов'язковий для нього стиль, володіти вишуканим музикальним слухом, що дозволяє йому зберегти багатство й чистоту мови оригіналу. Він мусить розвивати в собі це почуття стилю й виконавський дар, без якого не виходить справжніх перекладів навіть у справжніх поетів» [44, с. 473].

Однак те, що індивідуальне у творі – це не зовнішня ознака і не якийсь формальний, легко відчутний елемент, викликає труднощі в роботі перекладача. Специфіка індивідуального становить складну систему взаємозв'язаних і взаємопереплетених особливостей [55, с. 372]. Виявлення, а звідси – й точне відтворення їх у перекладі, вимагає правильного розуміння всіх компонентів оригіналу та їхнього співвідношення [56, с. 27]. Кожний письменник – це насамперед неповторна людина. Він пише й стає справжнім художником лише тоді, коли в нього створюється свій стиль, який є виявом нового способу бачення життя, тобто нового образного авторського світогляду. В індивідуальному стилі письменника виявляється його ідеал, громадянська позиція, рівень проникнення в процеси дійсності, в психологію людини, багатство спостережень, ерудиція, манера письма та стилістика, професійна майстерність. Творча індивідуальність виявляється в тих способах, якими автор творить художні значення в тексті, в тому, чим він домагається нарощення образних смислів.

Дослідження стилю оригіналу художнього твору неможливе без філософського розуміння єдності його змісту й форми, без з'ясування його жанрової належності та належності до того чи того літературного напрямку, без вивчення художнього методу автора, зв'язку його творчості загалом та конкретного твору зокрема з творами інших авторів, а також без аналізу зв'язку першотвору з іншими творами його автора.

З огляду на те, що стиль є не елементом, а властивістю художньої форми, він не локалізований (як, наприклад, елементи сюжету чи художні деталі), а ніби розлитий по всій структурі форми. Тому організуючий принцип стилю проявляється в будь-якому фрагменті тексту. Завдяки цьому стиль є розпізнаваним за окремим фрагментом: досвідченому перекладачеві-читачеві достатньо прочитати невеликий уривок твору конкретного письменника, щоб із упевненістю назвати автора. Реципієнт виявляє ті властивості творів, які повторюються. «Повторюється те, що становить для автора особливу значимість у розкритті його світовідчуття, починаючи від ставлення до явищ навколишньої дійсності й закінчуючи мовними засобами їх утілення» [50, с. 79].

Відтак, стиль письменника, його художній метод і жанр художнього твору мають велике значення для його перекладу, позаяк переклад, на відміну від переказу, покликаний передавати не лише те, що виражає оригінал, а й те, як саме він це виражає. Отже, у перекладі особлива увага має приділятися співвідношенню стилістичних, жанрово-інваріантних і жанрово-змінних компонентів, критеріям стилістичної та жанрової адекватності / неадекватності вихідного тексту й тексту перекладу, визначенню допустимих меж варіативності тексту перекладу.

Для перекладача, який виступає посередником між автором оригінального тексту та його іншомовним реципієнтом, визначення стилістичних особливостей оригіналу, художнього методу його автора та жанру першотвору зумовлює вибір перекладацьких рішень і стратегій, спрямованих на досягнення тієї мети, яка була поставлена автором твору. Відтак, вихідний текст є носієм певної функції й відповідно вимагає функціонального підходу, за якого важливим є визначення поняття «стиль», «художній метод», «жанр», а також співвідношення усталеного та мінливого в жанрі, закономірностей їхнього розвитку.

У літературознавстві індивідуальний стиль автора трактується у такий спосіб: «Індивідуальний стиль – явище неповторне. Він є свідченням мистецького таланту автора. Завдяки стилю митець творчо відтворює чи перетворює, художньо опрацьовує життєвий матеріал. Загальні теми, проблеми, події набувають в індивідуальному стилі письменника своєї художньої неповторності, адже вони «перепускаються» крізь особистість митця [57, с. 346]. «Кожен письменник виробляє свій індивідуальний, авторський стиль. Це сукупність, єдність усіх художніх особливостей (ідейно-тематичних, жанрових, мовних) творчості певного автора, що вирізняють його серед інших [58, с. 151].

А. В. Чичерін стверджував, що в царині літературного мистецтва «поняття стилю вбирає в себе єдність слова і образу, образу і композиції, композиції та ідей художнього твору. Вивчення стилю неможливе без філософського розуміння єдності змісту та форми, без зв'язку з іншими мистецтвами, без зв'язку з естетикою» [41, с. 20].

Індивідуальна своєрідність творчої манери автора, що проявляється у всій творчості письменника або в окремому творі, так само як і національна своєрідність літератури та її історичне забарвлення, не є якимось окремим формально вираженим елементом, а становить складну систему взаємопов'язаних особливостей, що проходить через увесь твір і виражається у мовних образах. Індивідуальна своєрідність творчості знаходить своє мовне вираження в системі використання мовних категорій, які утворюють у своєму взаємозв'язку одне ціле зі змістом і є носіями національної своєрідності та історичного забарвлення. Індивідуальний стиль письменника зумовлений національно та історично.

Індивідуальна своєрідність творчості, що знаходить своє вираження у системі використання мовних засобів, багато в чому пов'язана зі світоглядом автора, його естетикою, з естетикою літературної школи та епохи. Тим самим для повного і всебічного висвітлення вона потребує дослідження як у лінгвістичному, так і в літературознавчому ракурсі. Шляхи цього дослідження можуть бути надзвичайно різноманітними, а якщо йдеться про художній переклад, тобто співвідношення двох мов і двох літератур, то ці шляхи ще більш ускладнюються. Сама індивідуальна своєрідність, як особлива якість літературного твору, що виникає на тлі загальнонародної мови, національної специфіки мови й літератури та в межах певної історичної епохи, передбачає величезне розмаїття своїх проявів – як у площині змісту, так і в мовній площині. Індивідуальна своєрідність передається лише шляхом відтворення на функціональному підґрунті тієї системи, яка лежить в основі оригіналу і яка визначає відбір мовних засобів.

Для сучасного перекладознавства та практики художнього перекладу все актуальнішим стає розгляд ознак мовної особистості автора першотвору, репрезентація яких здійснюється через особливості ідіостилу. Осмислення та опис типологічних властивостей художнього дискурсу, вивчення ідіостилів письменників безумовно сприяє покращенню якості перекладу.

Мовна особистість автора оригіналу, основу якої складає мовне коло та сукупність комунікативно значущих характеристик, які визначають письменника і як представника певної цивілізаційної спільноти, етносу, соціального класу, і як індивідуальність, досліджується в перекладознавстві на когнітивному та прагматичному рівнях.

До поняття «мовна особистість» чи не вперше у філологічній науці вдався академік В. В. Виноградов, який випрацював два шляхи вивчення мовної особистості – особа автора та особа персонажу [59, с. 108]. Чітка дефініція поняття «мовна особистість» вперше подана Г. І. Богіним. Він писав, що «мовна особистість» – це людина, яка розглядається з погляду її готовності робити мовленнєві вчинки, створювати та приймати твори мовлення» [60, с. 1].

Поняття «мовна особистість» розширив Ю. М. Караулов, пов'язавши його з аналізом тексту. Під мовною особистістю він розуміє «сукупність здібностей та характеристик людини, що зумовлюють створення та сприйняття нею мовленнєвих творів (текстів), котрі розрізняються за а) ступенем структурно-мовної складності, б) глибиною та точністю відображення дійсності, в) певною цільовою спрямованістю. В цьому

визначенні поєднані здібності людини з особливостями текстів, що нею породжуються» [61, с. 3]. Відтак, випрацьовані дослідником три рівні мовної особистості, як-то вербально-семантичний, лінгвокогнітивний та мотиваційно-прагматичний уможливають осягнення портрету художнього персонажу та слугують своєрідною моделлю аналізу відтворення його мовної особистості в перекладі.

«Масштабний аналіз мовленнєвих актів певного персонажа, – пише Ю. О. Наняк, – дозволяє створити портрет його мовленнєвої особистості, що сприяє пізнанню художньо-естетичної специфіки персонажа, закладеної автором. Відповідно, індивідуалізоване мовлення персонажа художнього твору – це весь текст, який автор вкладає в його уста. Для розуміння образу персонажа також потрібно враховувати культурні, соціальні та когнітивні аспекти його особистості, тобто мовленнєва особистість – це реалізація потенціалу мовної особистості персонажа, що пов'язана з екстралінгвістичними й лінгвістичними характеристиками певної ситуації спілкування: її комунікативними цілями й завданнями, її темою, її етнокультурними, соціальними й психологічними параметрами» [54, с. 6]. Ця дослідниця зі Львова розмежовує поняття «мовна особистість» і «мовленнєва особистість», з огляду на те, що мовленнєва особистість відображає колізії мовленнєвого середовища й для неї характерна динамічність та залежність від ситуаційного контексту. Вона визначає мовну особистість «як вид представлення особистості, що базується на аналізі дискурсу носія мови з погляду використання системних засобів цієї мови для відображення бачення ним певної дійсності та світогляду і для досягнення конкретних комунікативних цілей» [Там само].

В. А. Маслова веде мову про лінгвокультурну особистість, котра становить «закріпленій у мові (переважно в лексиці та синтаксисі) базовий національно-культурний прототип носія певної мови, який складає позачасову та інваріантну частину структури особистості» [62, с. 121].

Кожна мовна особистість унікальна, має власний когнітивний простір, власні знання резервів та можливостей мови. І, звісно ж, особливий феномен становить мовна особистість письменника, аналіз якої завжди необхідний на доперекладній стадії відтворення його творів іншою мовою.

Перекладознавець зі США Ричард Вінстон зазначає: «Ми запитуємо себе, як звучить кредо автора, яке його ставлення до читача, потім ми намагаємося вирішити, як відтворити це, як відокремити індивідуальність автора від особливостей, пов'язаних із його мовою» [63, с. 123]. Проте, чи можна погодитися з тим, що індивідуальність автора і його мовлення – не взаємопов'язані речі? Саме через мовні особливості авторського письма й можна осягнути та відтворити в перекладі індивідуальні риси автора, а надто його індивідуальний письменницький стиль.

З урахуванням переважання в сучасній лінгвістиці антропоцентричної парадигми дослідження інтертекстуальності художніх текстів, пише І. В. Шаповалова, доцільно здійснювати з опорою на категорію «мовна особистість» [64, с. 201]. Варто згадати, що в самий зміст терміну «мовна особистість» вкладається насамперед ідея «отримання – на основі аналізу «мови» (а точніше, текстів) – вивідного знання про «особистість»... як індивідууму та автора цих текстів, зі своїм характером, інтересами, соціальними та психологічними уподобаннями та установками» [65, с. 671]. Інакше кажучи, під час лінгвістичного інтерпретування робиться спроба виявити в просторі тексту (чи текстів) системні засоби «мови для відображення бачення ним (автором) навколишньої дійсності (картини світу)» [Там само], аналіз «націлений на з'ясування та опис конфігурації текстових та позатекстових зв'язків, різноманіття соціально-стилістичних голосів певного часу, які поєднуються з голосами (відголосами) інших часів (інтертекстуальні зв'язки)» [66, с. 13–14].

Досліджуючи художній переклад крізь призму образного перевтілення першотвору засобами цільової мови, ми багаторазово доходили висновків, що словесні образи й способи їх формування дуже відмінні залежно від основ поезики напряму, художньої школи, а також від внутрішніх характеристик індивідуального стилю автора першотвору. Тому перекладачеві, який береться за нелегке завдання перекладу художнього твору,

звісно потрібно знати й основи поетик, і специфіку відповідного літературного напрямку, художньої школи, як і вивчити всі інші особливості індивідуального стилю автора. А позаяк типологія образів, форм їхнього композиційного розгортання, їхніх семантичних поєднань і змін у структурі літературного твору мало вивчена, й дотепер недостатньо здійснено спостережень над граматичною структурою образів, то перекладачеві нерідко доводиться виступати ще й у ролі дослідника.

Вивчення образної системи літературно-художнього твору в цілому включає в себе аналіз різних форм мовлення, що поєднуються в його структурі, види співвідношень монологу в усій множинності його типів і діалогу, зміни в структурі образів персонажів [59, с. 74]. У зв'язку з цим історично зрозумілим є великий інтерес до форм оповіді різних письменників. У художній літературі вибір тієї чи тієї форми оповіді, протиставлення їх, відступ від загальнонаціональної літературно-мовної норми можуть бути зумовленими естетичними образотворчими завданнями [67, с. 7].

У процесі перекладознавчого аналізу виникає проблема не лише у виявленні методів і мети індивідуалізації персонажного мовлення, а й у методах відтворення образу та створеного ним ефекту. Значні труднощі для перекладача становлять базові когнітивні відмінності носіїв мов оригіналу та перекладу, які, зі свого боку, можуть спричинити неправильне розуміння й деформувати прагматичний ефект висловлювань персонажів [54, с. 6–7].

Параметри оцінки перекладу індивідуалізованого мовлення залежать від міри відтворення персонажа художнього твору, яка має такі виміри: відтворено повністю, відтворено з певними втратами чи змінами, пересотворено [Там само, с. 7].

Найважче у вивченні питань поетичного мовлення, питань стилістики, поетики й мови художньої літератури – це переключення від проблем образно-художнього мовлення з його специфічними рисами, проблем образів персонажів та оповідача на ідейний чи ідеологічний план художнього твору. Адже тут найбільше суб'єктивного свавілля й ідеологічних домислів. На думку В. В. Виноградова, перехід цей визначається структурою образу автора [38, с. 13].

Ідейне спрямування твору, його замисел, його художній зміст виражаються не лише в побудові образів дійових осіб, в їхньому співвідношенні та взаємодії, у будові оповіді та діалогу, а й у стилі самого автора, в структурі його образу, яка створюється композиційною єдністю цілого. Саме розподіл світла й тіні за допомогою виражальних мовленнєвих засобів, експресивний рух стилю, переходи й поєднання експресивно-стильових офарблень, характер оцінок, що виражаються шляхом підбору й зміни слів і фраз, створюють уявлення про ідейну сутність, про смак і характер творчої особистості художника. Все це знаходить вираження і відображення в мовленнєвій структурі образу автора, яка визначає єдність стилю художнього твору.

Багатозначність слова «стиль», недостатня визначеність змісту основних понять і меж різних типів стилістики, відсутність міцних традицій та загальноновизнаних напрямів у дослідженні художнього мовлення й естетики слова – все це, як зауважує В. В. Виноградов, не сприяє швидкому й успішному розвитку вчення про мову художньої літератури й закономірності її розвитку [Там само, с. 126].

До кола центральних проблем вивчення мови художньої літератури Виноградов відносить проблеми «мови (стилю) художнього твору та «мови (стилю) письменника». Обидві проблеми спираються на поняття індивідуального стилю й зумовлені ним. Для багатьох дослідників літератури є очевидним, що поняття індивідуального стилю як своєрідної, історично зумовленої, складної, але структурно єдиної і внутрішньо зв'язаної системи засобів і форм словесного творчого вираження є вихідним і основним у сфері лінгвістичного вивчення художньої літератури. Але саме це поняття не може вважатися цілком розкритим і визначеним у всіх своїх суттєвих ознаках та зі всіма категоріями, що до нього належать. Очевидно, це поняття повинне все глибше висвітлюватися разом із роз'ясненням та розв'язанням інших проблем і завдань мови художньої літератури.

Навіть тоді, коли стиль автора рухається цілковито у сфері літературного мовлення, внутрішній зв'язок усіх елементів цього стилю, принципи естетичного відбору та

поєднання форм літературного мовлення утворюють своєрідну літературно-художню єдність, зумовлену загальними тенденціями розвитку художньої літератури чи естетикою і поетикою окремих її напрямів та жанрів.

Проте, хоча стилі художньої літератури в основному мовленнєвому матеріалі й орієнтуються на норми загальнолітературної мови, вони водночас виявляють тенденцію за відповідної естетичної та характерологічної вмотивованості відступити від них, використовуючи позалітературний матеріал.

Образність, тобто задіяна в творчості автора система образів, сприяє глибшому самовиявленню художника, відкриває читачеві несподівані грані його таланту, вона є особливою силою прояву індивідуальності автора, а звідси – і його індивідуального художнього стилю.

Перетворення художнього тексту оригіналу на адекватний художній текст перекладу відбувається, отже, не під час перекладу слова словом чи рядка рядком, а під час передачі образу таким образом, який несе у собі аналогічну оригінальному естетичну та комунікативну семантику, а також усі текстові й позатекстові образні зв'язки та асоціації. А це означає, що разом із прямим та переносним смислом слів мають відтворюватися і форма, за допомогою якої ці слова поєднуються в тексті першотвору, і всі асоціативні ресурси, що виникають унаслідок взаємодії такого поєднання.

Ще більшою мірою це поширюється на переклад поезії. Як справедливо наголосив Лев Озеров, ведучи мову про поетичний переклад, «треба перекладати не рядок у строфі, а магнітне поле поезії цього автора, його творчий рівень, його художні параметри» [68, с. 233].

У гарячу мить праці поет, тримаючи весь вірш перед собою, намацує в оригіналі слово-стимул, слово-магніт, яке могло б потягнути та перетягнути за собою весь ланцюг образів. Це іноді одне слово, два-три слова, п'ять слів, між якими встановлюються семантичні зв'язки. Вони утворюють певне асоціативне поле, обробленням якого й зайнятий поет-перекладач [68, с. 233–234].

Та будь-який художній переклад не може бути остаточним, так само як завжди залишаються нереалізованими резерви оригіналу, що містяться в безмірності його асоціативних зв'язків. Культурне оточення француза, норвежця чи українця, їхній інтелектуальний, культурний і т. ін. рівень навіюють відповідному перекладачеві своє особливе ставлення до кожного слова-образу першотвору та бачення асоціацій, які воно породжує.

Життя перекладного тексту складне. Окрім першого, інформаційного, шару, в оригіналі є інші шари. Що глибші вони, то вища їхня асоціативна роль. Лише за врахування цих шарів можливе відтворення художнього образу в стихії іншої мови.

Висновки. Отже, у розв'язанні низки питань перекладознавства провідна роль належить проблемі відображення індивідуальності автора іонаціонального твору. Від точної передачі індивідуального в художньому творі залежить правильне відтворення ідейно-художньої спрямованості першотвору, світогляду автора та його ставлення до естетичних поглядів суспільства. Збереження індивідуальності автора під час перекладу оригіналу має на меті й інше: воно повніше й глибше розкриває творчий метод літератури, показує її з боку багатства й різноманітності типу письменника, розкриває відмінність облич, прийомів творчості, лінії думки, багатства мови.

З усього вищевикладеного можна зробити висновки про необхідність наукового підходу до перекладу з повним урахуванням специфіки художнього твору, його внутрішніх зв'язків із традиціями оригінальної літератури, що знаходять своєрідний прояв в особі автора першотвору. Лише глибокий аналіз усіх складників образно-стилістичної структури оригіналу та їхнє перевтілення в межах цієї структури засобами мови перекладу з обов'язковим відтворенням їхніх лінгвістичних та екстралінгвістичних контекстуальних взаємостосунків може забезпечити стилістично повноцінний, тотожний першотворові перекладацький відповідник.

Наші дослідження свідчать про те, що чинники, пов'язані з індивідуальним творчим стилем автора першотвору позначаються на якості перекладу у такий спосіб: переклад ніколи не буває ідеальним із огляду на об'єктивну різнобічну відмінність мови оригіналу та мови перекладу, автора першотвору й перекладача; переклад зазнає позитивного впливу за умови світоглядного й творчого суголосся автора оригінального твору й перекладача, позаяк за таких умов інтерпретатор глибше сприймає оригінал у всій його образній повноті та володіє оптимальним художнім інструментарієм для його відтворення; переклад зазнає негативного впливу внаслідок недостатнього рівня образно-стильової компетентності перекладача; певна суб'єктивність вноситься в переклад унаслідок своєрідності індивідуального стилю перекладача, з огляду на об'єктивно існуючі обмеження чи ширші спроможності його художнього таланту, інформаційного, культурно-історичного та мовного набутку, а також арсеналу мовно-художніх засобів; переклад строго регламентується особливостями індивідуального стилю автора оригіналу, адекватність відтворення якого перебуває в прямій залежності від багатовекторного наближення перекладача до ідіостилу автора першотвору в процесі перекладу.

Перспектива досліджень в окресленій ділянці перекладознавчих проблем полягає в подальшому вивченні основ та окремих складників авторського ідіостилу, а також засобів і способів їх відтворення у перекладі щодо конкретних письменників та іншомовних інтерпретацій їхніх творів.

Список використаної літератури

1. Семенец О. Е. История перевода (Средневековая Азия. Восточная Европа XV – XVIII вв.) / О. Е. Семенец, А. Н. Панасьев. – К. : Лыбидь, 1991. – 368 с.
2. Семенец О. Е. История перевода / О. Е. Семенец, А. Н. Панасьев. – К. : Из-во при Киевск. ун-те, 1989. – 296 с.
3. Зорівчак Р. П. Кочурознавство початку XXI віку / Р. Зорівчак // Творчість Григорія Кочура у контексті української культури XXI віку : до 100-річчя від дня народження Майстра : матеріали IV Міжнар. наук. конф. (Львів, 15–17 листопада 2008 р.). – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С. 53–63.
4. Зорівчак Р. П. Політико-культурологічна концепція Івана Франка : переклад в Україні як націєтворчий чинник / Р. Зорівчак // *Literatura ukraińska XIX i XX wieku w kontekście europejskim* / Redakcja M. Korusińska-Lehun. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – Р. 29–39.
5. Зорівчак Р. Український художній переклад як націєтворчий чинник / Роксоляна Зорівчак // *Літературна Україна*. – 2005. – 13 січ. – С. 7.
6. Зорівчак Р. П. Твори Тараса Шевченка на сторінках “The Ukrainian Canadian” (1947 – 1984) / Р. П. Зорівчак // *Теорія і практика перекладу*. – К.: Вища школа, 1984. – № 11. – С. 10–22.
7. Зорівчак Р. П. Читаючи історію свого народу... / Р. П. Зорівчак // *Всесвіт*. – 2007. – № 11–12. – С. 174–177.
8. Стріха М. Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (XII—XX ст.) // *Записки Перекладацької Майстерні*. – Т. 2. – Львів : Простір-М, 2002. – С. 6–139.
9. Стріха М. Микола Лукаш – відомий чи невідомий / М. Стріха // *Всесвіт*. – 1997. – № 2. – С. 129–131.
10. Стріха М. Перекладацькі верхогір'я Євгенія Кононенка / М. Стріха // *Слово і час*. – 1998. – № 8. – С. 14–15.
11. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням / М. Стріха. – К. : Факт-Наш час, 2006. – 344 с. – (Сер. «Висока полиця»).
12. Шмігер Т. В. Історія українського перекладознавства XX сторіччя: ключові проблеми та періодизація : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Тарас Володимирович Шмігер. – К., 2008. – 20 с.
13. Шмігер Тарас. Історія українського перекладознавства XX сторіччя / Тарас Шмігер. – К. : Смолоскип, 2009. – 342 с. – (Серія «Пролегомени»).
14. Українське перекладознавство XX сторіччя : бібліографія / ЛНУ імені Івана Франка, НТШ / [уклав Тарас Шмігер]. – Львів, 2013. – 626 с.
15. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії) : монографія / Коломієць Л. В. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. – 522 с.
16. Коломієць Л. В. Перекладознавчі семінари : методологічно-стильові орієнтири в українському поетичному перекладі від кінця XIX до початку XXI століття (на матеріалі перекладів англійської поезії та поетичної драми) : [навчальний посібник] / Коломієць Л. В. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 495 с.
17. Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920–30-х років: матеріали до курсу «Історія перекладу»: навч. посіб. / Коломієць Л. В. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 360 с.

18. Чередниченко О. Перекладацький доробок Григорія Кочура / Олександр Чередниченко // Всесвіт. – 2009. – № 5-6. – С. 185–190.
19. Новикова М. А. Проблемы индивидуального стиля в теории художественного перевода. (Стилистика переводчика) : автореф. дис. на соискание учен. степени д-ра филол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языкознания» / М. А. Новикова. – Ленинград, 1980. – 27 с.
20. Новикова М. А. Эквивалентность и адекватность переводов: жанровый аспект / М. А. Новикова // Коммуникативная направленность текста и его перевод. – К. : УМКВО, 1988. – С. 4–6.
21. Новикова М. Пригода: Бернс, Маршак, Лукаш, міф / Марина Новикова // Зарубіжна література. – 2000. – № 8. – С. 164–168.
22. Новикова М. Урок двох майстрів / Марина Новикова // Урок української. – 2001. – № 7. – С. 20–25.
23. Новикова Марина. Национальное и интернациональное в индивидуальном стиле переводчика / Марина Новикова // Художественный перевод. Вопросы теории и практики. – Ереван : Изд-во Ереван. ун-та, 1982. – С. 74–78.
24. Радчук В. Творче осяяння як спосіб критики / Віталій Радчук // Всесвіт, 2005. – № 5–6. – С. 183–185.
25. Радчук Віталій. «Тобі, Болгаріє кохана, я співом шану віддаю...» (Д. Білоус – перекладач І. Вазова). До 80-річчя з дня народження Дмитра Білоуса / Віталій Радчук // Всесвіт. – 2000. – № 3–4. – С. 156–161.
26. Радчук Віталій. Перекладацький метод Миколи Лукаша / Віталій Радчук // Хист і Глузд: теорія і практика перекладу. – Харків : Акта, 2011. – С. 40–51.
27. Радчук О. В. Відображення поетичного світобачення Роберта Бернса в українських перекладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Радчук Олена Віталіївна. – К., 2012. – 20 с.
28. Дзера О. Індивідуально-авторське трактування біблійних мотивів як перекладознавча проблема (на матеріалі українських перекладів творів Дж. Байрона) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Дзера Оксана ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1999. – 21 с.
29. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах : монографія. / М. Іваницька. – Чернівці : Книга ХХІ, 2015. – 254 с.
30. Переяслов В. Естетико-філософська парадигматика творчості Василя Мисика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Віталій Переяслов. – Харків, 2016. – 20 с.
31. Василик А. Р. Стратегія М. Рудницького в контексті українського художнього перекладу ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Василик Анастасія Романівна. – К, 2012. – 20 с.
32. Косів Г. Віра Річ. Творчий портрет перекладача / Г. Косів. – Львів : Піраміда, 2011. – 264 с.
33. Косів Г. М. Стилистичні проблеми синтаксичного рівня у перекладах Віри Річ / Г. М. Косів // Од слова путь верстаючи й до слова... : збірник на пошану Роксолани Петрівни Зорівчак, доктора філологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України / [редкол.: О. І. Чередниченко (голова) та ін.]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – С. 251–278.
34. Савчин В. Микола Лукаш – подвижник українського художнього перекладу : монографія / В. Савчин. – Львів : Літопис, 2014. – 374 с.
35. Мазур О. В. Перекладацький метод Анатолія Онишка : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Мазур Олена ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2011. – 20 с.
36. Гриців Н. М. Василь Мисик: Різногранний діамант українського художнього перекладу : монографія / Гриців Н. М. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 296 с.
37. Гриців Н. М. Творча особистість Василя Мисика як перекладача в контексті української культури ХХ сторіччя : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Наталія Миколаївна Гриців. – К., 2016. – 20 с.
38. Виноградов В. В. О теории художественной речи : учеб. пос. / В. В. Виноградов. – [2-е изд., испр.]. – М. : Высш. школа, 2005. – 287 с.
39. Винокур Т. Г. Закономерности стилистического использования языковых единиц / Т. Г. Винокур – М. : Наука, 1980. – 184 с.
40. Пономарева Т. А. Современный поэт как языковая личность (о некоторых особенностях идиостиля И. Иртеньева) / Т. А. Пономарева // Лінгвістика : зб. наук. праць Луганськ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2010. – № 3 (21). – С. 171–176.
41. Чичерин А. В. Идеи и стиль / Чичерин А. В. – М. : Просвещение, 1968. – 160 с.
42. Бідненко Н. П. До питання про необхідність подальшої розробки методики жанрового перекладу художніх текстів / Н. П. Бідненко // Вісник Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т економіки та права ім. А. Нобеля, 2011. – № 1(1) – С. 201–204.
43. Брандес М. П. Стиль и перевод (на материале немецкого языка) : учеб. пособ. / М. Брандес П. – М. : Высшая школа, 1988. – 127 с. – (Библиотека филолога).
44. Кашкин И. А. Для читателя-современника / И. А. Кашкин– М. : Советский писатель, 1977. – 560 с.

45. Кикоть В. М. Воссоздание семантико-стилистической функции металогической части текста как одного из компонентов образной целостности подлинника в переводе / В. М. Кикоть // Функциональные и семантические корреляции языковых единиц. – К., 1990. – С. 215–216.
46. Кикоть В. М. Типологія стилістичних засобів експресії та їх переклад / В. М. Кикоть, А. В. Гавеля // Achievement of High School – 2013. Филологічні науки. – Софія «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2013. – Т. 29. – С. 78–80.
47. Кикоть В. М. Особливості художнього стилю творів Стівена Кінга / В. М. Кикоть, К. В. Селегей // Perspektywiczne opracowania sa nauka i technikami – 2015: materialy XI międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, 07-15 listopada 2015 roku. Psychologia I sociologia. Filologiczne nauki. – Przemysł : Nauka i studia, 2015. – Vol. 7. – S. 40–43.
48. Кикоть В. М. Індивідуальний стиль автора та поетичний переклад / В. М. Кикоть // Актуальні проблеми сучасного перекладознавства : збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції, 30 травня 2018 р. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. – С. 14–24.
49. Коптілов В. В. Актуальні питання українського художнього перекладу / Коптілов В. В. – К. : Вид-во Київ. ун-ту, 1971. – 132 с.
50. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 272 с.
51. Опанасенко Ю. В. Особливості відтворення ідіостилю автора в українських перекладах оповідань А. Конан Дойла про Шерлока Холмса / Ю. В. Опанасенко // Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. – Черкаси, 2015. – № 7 (340). – С. 83–91.
52. Опанасенко Ю. В. Проблема відтворення ідіостилю А. Конан Дойла в українських перекладах детективних оповідань про Шерлока Холмса / Ю. В. Опанасенко // Проблеми формування систем управління в умовах глобалізації: теорія, методологія, практика. – Черкаси, 2013. – С. 234–236.
53. Шаргай І. Є. Значення понять стилю та жанру для перекладацької інтерпретації / І. Є. Шаргай // Вісник Запорізького державного університету : зб. наук. статей. – Запоріжжя: ЗДУ, 2001. – № 4. – С. 160–165.
54. Наняк Ю. О. Індивідуалізоване мовлення як проблема перекладу (на матеріалі трагедії Й. В. Гете «Faust» та її англomовних і українських перекладів) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / Наняк Юлія Олегівна. – К., 2018. – 20 с.
55. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) : учеб. пособ. / Федоров А. В. – [5-е изд.] – СПб. : Филологический факультет СПбГУ; М. : ООО «Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. – 416 с.
56. Грицик Л. В. Проблема відображення індивідуальності автора оригіналу в перекладі / Л. В. Грицик // Вісник Київського університету. Серія Філології. – К., 1973. – № 15. – С. 27–33.
57. Галич О. А. Теорія літератури : підручник / Галич О. А., Назарець В. М., Васильєв Є. М. та ін. ; [за наук. ред. О. А. Галича]. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.
58. Пахаренко В. І. Основи теорії літератури / В. І. Пахаренко. – К. : Генеза, 2009. – 296 с.
59. Виноградов В. В. Проблема авторства и теория стилей / В. В. Виноградов. – М. : Гос. изд-во худож. лит-ры, 1961. – 615 с.
60. Богин Г. И. Модель языковой личности в ее отношении к разновидностям текста : автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук : спец. 10.02.30 «Русское языкознание» / Г. И. Богин. – Л., 1984. – 22 с.
61. Караулов Ю. Н. Русская языковая личность и задачи ее изучения / Ю. Н. Караулов // Язык и личность. – М. : Рус. яз., 1989. – С. 3–15.
62. Маслова В. А. Лингвокультурология : учеб. пособие [для студентов высш. учеб. заведений] / В. А. Маслова. – М. : Изд. Центр «Академия», 2001. – 208 с.
63. Уинстон Ричард (США). О трудной профессии переводчика / Ричард Уинстон // Художественный перевод. Вопросы теории и практики. – Ереван : Изд-во Ереванского университета, 1982. – С. 122–124.
64. Шаповалова И. В. Воплощение языковой личности поэта в лирическом тексте (на примере интертекстуальных переключек лирики М. Волошина и И. Сельвинского) / И. В. Шаповалова // Лингвистика : зб. наук. праць Луганськ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2010. – № 3 (21). – С. 200–208.
65. Русский язык : энцикл. / [под. ред. Ю. Н. Караулова, А. И. Ганеева]. – М. : Большая Рос. Энцикл., 2003 – 704 с.
66. Синельникова Л. Н. Лингвистика: настоящее время / Л. Н. Синельникова // Вісник Луганськ. держ. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2001. – № 10 (42). – С. 10–16.
67. Skalicka V. Evokace jako problem jazyka a literatury / V. Skalicka // Slovo a slovesnost, 1963. – № 20. – S. 4–28.
68. Озеров Лев. Слово в процессе творчества переводчика / Лев Озеров // Художественный перевод. Вопросы теории и практики. – Ереван : Изд-во Ереван. ун-та, 1982. – С. 221–226.

References

1. Semenets, O. Ye., & Panasyev, A. N. (1991). *The history of translation (Medieval Asia. Eastern Europe 15th–18th centuries)*. Kiev: Lybid (in Russ.)
2. Semenets, O. Ye., & Panasyev, A. N. (1989). *The history of translation*. Kiev: University of Kiev Press (in Russ.)
3. Zorivchak, R. P. (2009). Studies of Kochur's works at the beginning of the 21st century. *The work of Hryhorii Kochur in the context of the Ukrainian culture of the 21st century : in honour of the Master's birth centenary* (pp. 53–63). Lviv: Ivan Franko National University of Lviv Publishing Centre (in Ukr.)

4. Zorivchak, R. P. (2008). Ivan Franko's political and cultural concept : translation in Ukraine as a factor in nation-building. In M. Копуціńska-Lehun (Ed.), *Ukrainian literature of the 19th and 20th centuries in European context* (pp. 29–39). Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press (in Ukr.)
5. Zorivchak, R. (2005, January 13). Ukrainian literary translation as a factor in nation-building. *Literaturna Ukraina (Literary Ukraine)*, pp. 7 (in Ukr.)
6. Zorivchak, R. P. (1984). Taras Schewchenko's works in "The Ukrainian Canadian" (1947–1984). *Teoriia i praktyka perekladu (Theory and practice of translation)*, 11, 10–22 (in Ukr.)
7. Zorivchak, R. P. (2007). Reading the history of your own nation... *Vsesvit (Universe)*, 11-12, 174–177 (in Ukr.)
8. Strikha, M. (2002). The history and the present of the Ukrainian poetry translation (12th–20th centuries). *Zapysky perekladatskoi maisterni (Translation workshop notes)*, 2, 6–139 (in Ukr.)
9. Strikha, M. (1997). Mykola Lukash – famous or not famous? *Vsesvit (Universe)*, 2, 129–131 (in Ukr.)
10. Strikha, M. (1998). Translation highlands of Evheniia Kononenko. *Slovo i chas (Word and time)*, 8, 14–15 (in Ukr.)
11. Strikha, M. (2006). *Ukrainian literary translation: between literature and nation-building*. Kyiv: Fakt–Nash chas (in Ukr.)
12. Shmiher, T. V. (2008). *History of the 20th century Ukrainian translation studies: key issues and periodization* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
13. Shmiher, T. (2009). *History of the 20th century Ukrainian translation studies*. Kyiv: Smoloskyp (in Ukr.)
14. Shmiher, T. (Ed.). (2013). *Ukrainian translation studies of the 20th century: bibliography*. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv Publishing Centre, NTSh (in Ukr.)
15. Kolomiets, L. V. (2004). *Conceptual and methodological fundamentals of the modern Ukrainian literary poetry translation (on the basis of the translations of the English, Irish and American poetry)*. Kyiv: University of Kyiv Press (in Ukr.)
16. Kolomiets, L. V. (2011). *Seminars on translation studies: methodological and stylistic clues in the Ukrainian poetry translation from the end of the 19th till the beginning of the 21st centuries (on the basis of the translations of the English poetry and poetic drama)*. Kyiv: University of Kyiv Press (in Ukr.)
17. Kolomiets, L. V. (2015). *Ukrainian literary translation and translators of the 1920s and 1930s: "History of translation" course materials*. Vinnytsia: Nova Khyha (in Ukr.)
18. Cherednychenko, O. (2009). Translation legacy of Hryhorii Kochur. *Vsesvit (Universe)*, 5–6, 185–190 (in Ukr.)
19. Novikova, M. A. (1980). *The issues of the individual style in the theory of literary translation. (Translator's stylistics)* (Extended abstract of the doctoral dissertation). State University of Leningrad, Leningrad, USSR (in Russ.)
20. Novikova, M. A. (1988). Equivalence and adequacy in translations: genre aspect. In V. A. Kukhareno (Ed.), *Communicative target of the text and its translation* (pp. 4–6). Kiev: UMKVO (in Russ.)
21. Novikova, M. (2000). Adventure: Burns, Marshak, Lukash, myth. *Zarubizhna literatura (Foreign literature)*, 8, 164–168 (in Ukr.)
22. Novikova, M. (2001). The lesson by two masters. *Urok ukrainskoi (The lesson of Ukrainian)*, 7, 20–25 (in Ukr.)
23. Novikova, M. (1982). The national and the international in the translator's individual style. In M. P. Bazhan (Ed.), *Literary translation. The issues of theory and practice* (pp. 74–78). Yerevan: University of Yerevan Press (in Russ.)
24. Radchuk, V. (2005). Creative inspiration as a means of criticism. *Vsesvit (Universe)*, 5–6, 183–185 (in Ukr.)
25. Radchuk, V. (2000). "You, beloved Bulgaria, I salute with a song..." (D. Bilous, the translator of I. Vazov). Marking the 80th anniversary of the birth of Dmytro Bilous. *Vsesvit (Universe)*, 3–4, 156–161 (in Ukr.)
26. Radchuk, V. (2011). Translation method of Mykola Lukash. In O. Kalnychenko, L. Kolomiets, I. Orzhytskyi, & M. Strikha (Eds.), *Gift and sense: theory and practice of translation* (pp. 40–51). Kharkiv: Akta (in Ukr.)
27. Radchuk, O. V. (2012). *Presentation of Robert Burns' poetic worldview in Ukrainian translations* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
28. Dzera, O. (1999). *The author's individual interpretation of Biblical motives as an issue of translation studies (on the basis of G. Byron's works translations into Ukrainian)* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
29. Ivanytska, M. (2015). *Translator's individuality in the Ukrainian-German literary relationships*. Chernivtsi: Knyha XXI (in Ukr.)
30. Pereiaslov, V. (2016). *Aesthetic and philosophical paradigmatics of Vasyl Mysyk's work* (Extended abstract of the doctoral dissertation). H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine (in Ukr.)
31. Vasylyk, A. R. (2012). *M. Rudnytskyi's strategy in the context of the Ukrainian literary translation of the 21st century* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
32. Kosiv, H. (2011). *Vira Rich. Creative portrait of the translator*. Lviv: Piramida (in Ukr.)
33. Kosiv, H. M. (2008). Stylistic issues of the syntactic level in Vira Rich translations. In O. I. Cherednychenko (Ed.), *Covering a distance from word to word...* (pp. 251–278). Lviv: Ivan Franko National University of Lviv Publishing Centre (in Ukr.)

34. Savchyn, V. (2014). *Mykola Lukash – devotee of the Ukrainian literary translation*. Lviv: Litopys (in Ukr.)
35. Mazur, O. V. (2011). *Translation method of Anatolii Onyshko* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
36. Hrytsiv, N. M. (2017). *Vasyl Mysyk: many-sided diamond of the Ukrainian literary translation*. Vinnytsia: Nova Knyha (in Ukr.)
37. Hrytsiv, N. M. (2016). *Creative personality of Vasyl Mysyk as the translator in the context of the Ukrainian culture of the 21st century* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
38. Vinogradov, V. V. (2005). *On the theory of literary speech* (2nd ed.). Moscow: Vysshaya shkola (in Russ.)
39. Vinokur, T. G. (1980). *The principles of stylistic usage of linguistic units*. Moscow: Nauka (in Russ.)
40. Ponomareva, T. A. (2002). A modern poet as linguistic persona (on some aspects of I. Irtenyev's individual writing style). *Lingvistyka (Linguistics)*, 3 (21), 171–176 (in Russ.)
41. Chicherin, A. V. (1968). *Ideas and style*. Moscow: Prosveshcheniye (in Russ.)
42. Bidnenko, N. P. (2011). Revisiting the need to further develop the methods of genre translation of literary texts. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu ekonomiky ta prava imeni Alfreda Nobelia (Bulletin of Alfred Nobel University of Economics and Law of Dnipropetrovsk)*, 1(1), 201–204 (in Ukr.)
43. Brandes, M. P. (1988). *Style and translation (on the basis of the German language)*. Moscow: Vysshaya shkola (in Russ.)
44. Kashkin, I. A. (1977). *For the contemporary reader*. Moscow: Sovetskiy pisatel (in Russ.)
45. Kykot, V. M. (1990). Reconstruction of the semantic and stylistic function of the metalinguistic component of the text as one of the elements of the image cohesion of the original in translation. *Functional and semantic correlations of linguistic units* (pp. 215–216). Kiev: Taras Shevchenko State University of Kiev Press (in Russ.)
46. Kykot, V. M., & Havelia, A. V. (2013). Typology of the expressive stylistic means and their translation. *Achievement of High School – 2013* (pp. 78–80). Sofia: “Bial HRAD-BH” OOD (in Ukr.)
47. Kykot, V. M., & Selehei, K. V. (2015). Properties of Stephen King's works literary style. *Advanced studies of science and technology – 2015* (pp. 40–43). Przemysl : Nauka i studia (in Ukr.)
48. Kykot, V. M. (2018). Author's individual writing style and poetry translation. *Topical issues of modern translation studies* (pp. 14–24). Cherkasy: Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy (in Ukr.)
49. Koptilov, V. V. (1971). *Topical issues of the Ukrainian literary translation*. Kyiv: University of Kyiv Press (in Ukr.)
50. Kukhareno, V. A. (2004). *Text interpretation*. Vinnytsia: Nova Khyha (in Ukr.)
51. Opanasenko, Yu. V. (2015). Author's individual style reconstruction specifics in Ukrainian translations of Sherlock Holmes detective stories by A. Conan Doyle. *Visnyk Cherkaskoho universytetu (Bulletin of University of Cherkasy)*, 7 (340), 83–91 (in Ukr.)
52. Opanasenko, Yu. V. (2013). The issue of the author's individual writing style reconstruction of A. Conan Doyle in the Ukrainian translations of Sherlock Holmes detective stories. *The issues of management systems development under globalization: theory, methods, practice* (pp. 234–236). Cherkasy: East European University of Economics and Management (in Ukr.)
53. Sharhai, I. Ye. (2001). The role of the terms style and genre for translator's interpretation. *Visnyk Zaporizkoho derzhavnoho universytetu (Bulletin of State University of Zaporizhzhya)*, 4, 160–165 (in Ukr.)
54. Naniak, Yu. O. (2018). *Individualized speech as a problem of translation (based on the tragedy by J. W. Goethe «Faust» and its Anglophone and Ukrainian translations)* (Extended abstract of the doctoral dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine (in Ukr.)
55. Fedorov, A. V. (2002). *Fundamentals of the general translation theory (linguistic issues)* (5th ed.). Saint Petersburg: Philological department of the St Petersburg University; Moscow: OOO “Izdatskiy Dom “FILOLOGIYA TRI”” (in Russ.)
56. Hrytsyk, L. V. (1973). The issue of the author's individuality representation in translation. *Visnyk Kyivskoho universytetu (Bulletin of University of Kyiv)*, 15, 27–33 (in Ukr.)
57. Halych, O. A., Nazarets, V. M., & Vasyliiev, Ye. M. (2001). *Literary theory*. Kyiv: Lybid (in Ukr.)
58. Pakhareno, V. I. (2009). *Fundamentals of literary theory*. Kyiv: Heneza (in Ukr.)
59. Vinogradov, V. V. (1961). *The issue of authorship and the theory of styles*. Moscow: Gosudarstvennoye izdatelstvo khudozhestvennoy literatury (in Russ.)
60. Bogin, G. I. (1984). *The model of linguistic persona in its correlation with text types* (Extended abstract of the doctoral dissertation). State University of Leningrad, Leningrad, USSR (in Russ.)
61. Karaulov, Yu. N. (1989). The Russian linguistic persona and the tasks for its studying. In D. N. Shmelev (Ed.), *The language and identity* (pp. 3–15). Moscow: Russkiy yazyk (in Russ.)
62. Maslova, V. A. (2001). *Cultural linguistics*. Moscow: Akademiya (in Russ.)
63. Winston, R. (1982). The difficult profession of translator. In M. P. Bazhan (Ed.), *Literary translation. The issues of theory and practice* (pp. 122–124). Yerevan: University of Yerevan Press (in Russ.)
64. Shapovalova, I. V. (2010). The personification of poet's linguistic persona in lyric text (on the basis of intertextual similarities of M. Voloshina and I. Selivinsky lyrics). *Lingvistyka (Linguistics)*, 3(21), 200–208 (in Russ.)

65. Karaulov, Yu. N., & Ganeyev, A. I. (Eds.). (2003). *The Russian language: encyclopedia*. Moscow: Bolshaya Rossiyskaya Entsiklopediya (in Russ.)
66. Sinelnikova, L. N. (2001). Linguistics today. *Visnyk Luhanskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka (Bulletin of Taras Shevchenko State Pedagogical University of Luhansk)*, 10 (42), 10–16 (in Russ.)
67. Skalicka, V. (1963). Translation as the issue of literature and language. *Slovo a slovesnost (The word and the verb)*, 20, 4–28 (in Czech)
68. Ozerov, L. (1982). A word in the course of translator's creative work. In M. P. Bazhan (Ed.), *Literary translation. The issues of theory and practice* (pp. 221–226). Yerevan: University of Yerevan Press (in Russ.)

KYKOT Valeriy Myhaylovych,

Candidate of Philological Sciences, associate professor at the Department of Translation Theory and Practice of Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy (Ukraine),

translator, member of Ukrainian National Writers Union

e-mail: vkikot@yahoo.com

OPANASENKO Yuliia Volodymyrivna,

lecturer at the Department of Translation Theory and Practice of Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

e-mail: julia87.ck@gmail.com

AUTHOR'S INDIVIDUAL WRITING STYLE IN LITERARY TRANSLATION

Abstract. Introduction. *The article deals with author's individual writing style translation as one of the problems of modern translation studies. Aiming to identify the factors that influence the quality of individual author's style rendering a literary text is considered to bear its author views, concepts, experience, value principles and guidelines, other individuality features that are genetically, culturally and socially determined. The phenomena of author's individual style is defined as a system of content and form lingual-image characteristics of the works of one author who implements his own lingual-aesthetic impressions in a unique way.*

Purpose. *The present paper aims to investigate original would-be-translated individual style of an author as his lingual personality and individualized speech of his personages through the prism of their reconstruction in translation process as well as to prove the necessity of scientific approach to practical translation and reveal the factors that make an impact on its adequacy.*

Methods. *The multi-faceted and complex nature of author's individual writing style, the diversity of its linguistic realizations and the aims set above have determined it necessary to employ translational method being a complex of methods and techniques of analysis.*

Results. *Major attention in the article is focused on creativity principles and functional tendency of the author's worldview word representation as the most important basement for individual writing style research. Basing on those principles author's individual style translation strategies are subordinated to the aim of adaptation to the style of the literary piece being translated. And to reach stylistic balance of source and target texts an absolute equal stylistic value of original literary work should be preserved in translation.*

The strategic essence of literary translation is viewed here through the light of work structure transformation and literary translation process is considered to be the work image-stylistic structure reimplementation by the target language means through the structure image components, linguistic and extra linguistic contextual relationship reconstruction.

Originality. *The originality of the present article is seen in the generalized research of essentials that form individual writing style of the source work author and the problem of its reproduction in translation as well as in identifying factors that make an impact on the translation adequacy.*

Conclusion. *Profound analysis of all the composites of the image-stylistic structure of the source literary work as well as their reimplementation within the limits of this structure by the target language means provided compulsory reconstruction of their linguistic and extra linguistic contextual relationships may endow with full value stylistically equal translation which is always dependent on adequate rendering of the author individual writing style as a whole.*

Key words: *author's individual writing style; lingual-cultural individuality; individualized personage speech; stylistic properties; image-stylistic structure; inter-text links; outer-literature bonds; translation adequacy; literary translation.*

Надійшла до редакції 15.09.18
Прийнято до друку 12.10.18